

Taxa postala... Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Stra...

Baron L. Pop (v. R.) Telefon: 9-77. Előli Havonta 118, negyed...

Dr. Damasotter Robert Budapest Distler 2. l. e 8.

KELET

Bérmentetlen leveleket nem fogadunk el. Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk.

Ara 5 lej. Kedd, 1933 október. 31.

5694. ÉV XVI. ÉVF. CHESVAN 11. 243 SZÁM.

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Kern és Fischer

A nemzeti szocialista alakulatok szégyenteljes aktust hajtanak végre ma. Sok döbbenetes dolgot csináltak eddig, de ez mindent felülmul.

Két gyilkosnak temetői emlékművét fogják ünnepélyes formák között felavatni.

A két gyilkos, Kern és Fischer. Orvul leölték annak idején a villájából kilépő Rathenau német külügyminisztert, aki a háboru utáni Németországot nem engedte lesüllyedni ázsiai színvonalra.

Az irány — nyugati demokrácia, szabad szó, szabad szervezkedés, Európa, Bekapcsolni akarta Németországot a Nyugat szimpátiába.

A politikai gyilkosokat glorifikálni kell — ez a kampókeresztes elv. Persze kétszeresen akkor, ha a gyilkosok zsidót terítettek le.

Ma törölnék ez a szégyenteljes aktus. Szakékben, A temetőben.

Ahol egyuttal eltemetik a józanság és a szégyenérzet utolsó maradványait is

Lámpaváson

Cuza professzor nem elégszik meg azal, hogy koncentrációs táborba küldje a zsidó újságírókat, Bukarestben, a Piccadilly előtti építészeti szempontból tökéletes harmoniajü tere mindnyájunkat fel akar akasztani.

A Piccadilly előtti tere, ahol stílusos lámpavásak emelkednek a villanypóznák magasságáig, a romániai összes zsidó zsurnalisták tetemeit kívánja látni, tökéletes kiegészítéssel a már fentebb említett építészeti harmoniának.

Ezt akarja Cuza, arra az esetre, ha uralomra kerül.

Hitlernek elég volt a tábor, Cuza nem adja a lámpán alól.

Talán az örök visszatérés az első szerelemhez ezuttal is örök emberi igazságnak bizonyul. Hiszen Hitler olyan sokáig élt a megvetés és lekiesinylés koncentrációs táborában, hogy nem esoda, végül hasonló táborban akarja látni mindazokat, akik azelőtti nevettek rajta.

Cuza pedig ifjúkorának gőzös hajnaltain igen gyakran jutott közvetlen kontaktusba a lámpavással, a homályos fényű lámpákkal, hogy „on revient toujours a son premier amours” régi szerelmét akarja hulláinkkal megfészteni.

Nagyon tragikus dolog ez. Saját halálos ítéletünket azért mégis némi szkeptizmussal fogadjuk.

Hiszen Hitler még fiatal ember, de azért szent a meggyőződésünk, hogy a zsidó nép és a zsidó sajtó túl fogja élni őt. Régen por és hamuvá válik Hitler Adolf földi hüvelye, de a zsidó nép és élethivatását kifejező sajtója tovább halad népi célkitűzései útján.

Hogyan félünk hát Cuza professzor halálos ítéletétől, amikor számára már csak nem sok idő maradhatott meg a földi pályafutásból?

Mi hisszük, hogy még mielőtt végrehajthatná rajtunk ezt a halálos ítéletét, mi fogunk könnybe lábadt szemekkel nekrológot írni Cuza professzorról.

De mi nagylelkűbbek vagyunk. Ót ne akassa fel senki...

Hátleve

A mai európai világpolitika irányítói nevei között, ha nem is hangzatosan esil legő, de annál szolidabban és nemesebben hangzó volt a Paul Painlevé neve, aki tegnap reggel Párizsban örök álomra hunyta le szemét.

Ama kevésszámú francia politikusok közé tartozott, akik a politikát nem kizárólag az érvényesülés kedvéért művel-

Fordot bíróság elé állítják

Amerika nemcsak de jure elismeri a Szovjetet, hanem kölcsönt is ad neki

Moszkvában nagy optimizmussal tekintenek a washingtoni orosz-amerikai tárgyalások elé. A Szovjet rendszeres hajó- járatokat fog fenntartani Amerika felé

Orosz-amerikai megegyezés készül Japán ellen a távolkeleti helyzet ügyében

Párizs, október 30. Litvinov és az orosz delegáció Cherbourgban hajóra szállott Amerika felé.

Moszkvai politikai körökben optimizmussal tekintenek a Washingtonban meginduló amerikai-orosz tárgyalások felé. Nemesak a de jure elismerés fog bekövetkezni, hanem kölcsönt is fog kapni a szovjet Amerikától.

A Matin washingtoni jelentést közöl, mely szerint irányadó körökben lemondottak arról a törekvésről, hogy megmentésmadási szerződést kössenek Japánnal. Ez feleslegessé válik, mert biztos a kilátás arra is, hogy orosz-amerikai megállapodás jön létre a távolkeleti helyzetet illetően is. Egyidejű amszterdami jelentés szerint orosz mérnökökből álló szovjetbizottság tárgyal Hollandiában hajógyárakkal személy- és teherszállító hajók rendelőpéséről, illetve vételéről az amerikai-orosz forgalom céljaira.

London, október 30. Roosevelt elnök közlebről proklamálni fogja az amerikai-angol hadiadósságrendező tárgyalások elindítását, miután egyelőre nincs kilátás a megegyezésre.

Nem volt hareos egyéniség s bár tisztán látta és mélységesen elítélte a mai társadalom ferdeségeit, mégis hitt a fokozatos fejlődés kiegyenlítő erejében, amelynek egyedüli instrumentumaként a demokráciát ismerte el.

Herriot mellett ő volt a francia radikális legkimagaslóbb „politikus doctus“-a: szinte a platói ideál megtestesülése, mely szerint a szellem emberei hivatottak egyedül arra, hogy a kevés bölcsességgel kormányzott világot a boldogító Ertelem vágányára tereljék.

S talán, ha a világpolitika hű, gonosz-ságtól átfűtött és korlátolttsággal tulzsufolt színpadán csupa Painlevék lettek volna és lennének a nagy világráma rendezői: ma és a multban is sok minden másként, de mindenesetre hasonlíthatatlanul kedvezőbbben alakulhatott volna.

A francia kormány a nemzet halottjának tekintti Painlevét és a halhatatlanjai számára emelt Pantheonban temeteti el. Utolsó útjára nemcsak a francia nép és haladás kíséri el bensőséges részvétellel és hódolattal, de az egész világ kultur-zsidóságának szeretete és megilletődése is.

„Az emberek nem tudják megbocsátani a zsidóságnak, hogy annyit köszönhetnek neki” — mondotta és ezzel a mondással, ha nem is közelítette meg a teljes igazságot, de az igazságnak egy részét teljes clességgel világította meg.

VICHY-ETAT termékei. VICHY-ETATSóforrás, VICHY-ETATPasziillák, VICHY-ETATTabletták. Az ásványvizből kivont természetes só alkalisus víz készítésére. 2-3 pasziilla étkezés után megkönynyíti az emésztést. Az emésztés elősegítésére szolgáló szikvíz otthoni készítésére. Óvakodjunk az utánzatoktól és ha misitványokból! Vezérképviselő: Philippe Finkelstein Bucuresti, Str. Cămpăneanu 20.

VILÁG TÜKRE

„Quo vadis Israel?”

Dr. Johann Leers, a németországi antiszemita irodalom egyik közismert vezére, most megjelent újabb két kötetes művében kizárólag a németországi zsidókérdéssel foglalkozik. Természetesen a zsidókat teszi felelőssé az elmúlt 14 évi köztársasági rezsimért, amelyet egyszerűen zsidó köztársaságnak nevez. Vádolja a zsidóságot, hogy világalomra törekszik, egyebekben azonban feltűnést kelt mérsékelt hangjával, amidőn arra konkludál, hogy tulajdonképpen a Hitlerforradalom már elérte célját, miután a marxista zsidókat ártalmatlanná tették, vagy kivándoroltak, tehát az országban megmaradt zsidóknak továbbra is meg kell adni a megélhetési lehetőségeket és megbecsülésben kell őket részesíteni.

Rendkívül érdekes és figyelemreméltó könyvének egyik fejezete, amely „Israel, hová?” címen külön tárgyalja a zsidóság jövő elhelyezését. Leers többek között a következőket írja:

„Ha a zsidóság elég okos és ha még van benne egészséges és fiatal erő, fel kell ismernie azt, hogy az asszimiláció napról-napra mindinkább el lesz zárva előle és egy szép napon arra fog ébredni, hogy csupa olyan nép között él, amelyek nem akarják őt. Ezért arra kellene törekednie, hogy a még létező nagy zsidó vagyonokkal egy önálló népi életet kezdjen valamely zárt, egységes földterületen. A nagy nyugateurópai hatalmak bizonyára készséggel támogatnák a zsidóságot ebben a törekvésében.

„A cionisták alap gondolata, hogy a zsidó népet, mint népet a népek között, a saját földjén szervezzék meg, egészséges és jogos. Ahelyett, hogy évszázadról évszázadra próbálkoznának a zsidó problémát megoldani eredménytelenül, jobban tennék az európai népek, ha a zsidó népet kimentenék a mai népek közül és egy megfelelő egészséges telepítési területen szerveznék meg azt. A zsidóságnak magának kellene anyai előrelátással és érzékeléssel birnia, hogy azokból az országokból, amelyekben hiába igyekszik uralomra, egy új otthonra, saját hazába vennie az útját. Ezzel magának és gyermekeinek és a többi népeknek is hasznára volna. Gyűlölettel és elkeseredéssel egyedül nem lehet ezt a problémát megoldani, hanem kizárólag azzal a komoly akarrattal, hogy pozitív megoldást találjunk. Israel válasszon: Tovább akar-e álmódolni a világalomról a mai népek körében, amelyek csak zavarólag vehetik ezt tudomásul, vagy pedig meg lesz a bátorsága, hogy ezen a gazdag földön azt a követelést állítsa fel, amelyhez minden népek joga van: követelni egy saját hazát, amelyben gyermekei elhelyezkedhetnek.

„Ha Israel az ekét, a csakányt és a sarlót veszi a kezébe, ha lemond arról, hogy más népeket leigázzon és ehelyett, mint szabad nép akar a szabad népek között élni a saját földjén, hogy produktív erőit úgy fejlessze, amint eddig démoni erőit fejlesztette, akkor a mai elenségeiből barátok lesznek és a frissen meghuzott barázdákon keresztül Israel és a népek gyűlölet nélkül fogják egymást köszönteni. És az, aki a saját népére való tekintettel eddig legnagyobb ellensége volt a zsidóknak, leghamarább lesz kész arra, hogy abban a pillanatban, amikor a zsidóság a világrend nagy ritmusában vetés és aratás útján akar élni, összes hareos iratait örömmel a tűzbe dobja, soha többé az ellenségeskedés egyetlen szava sem fog elhangzani.”

A berlini Jüdische Rundschau e cikkkel kapcsolatban rámutat arra, hogy a cionizmus kellő méltánylása és megértése más színben tünteti fel a zsidóságot, de visszautasítja a zsidóságnak világalomra való törekvésének a vádját. — Hivatkozik arra, hogy a zsidóság igazi képviselőinek nem a felforgató, és zsidóságuakat eltagadni akaró zsidókat kell tekinteni, hanem éppen azokat a zsidókat, akik a cionizmus szellemében akarják regenerálni a zsidóságot.

# Németország kilépése a Népszövetségből — közelebb hozza a zsidókérdés megoldását

A Cionista Világszervezet elnökének érdekes nyilatkozata

Bécs, október 30. Megírta az Uj Kelet, hogy Nachum Szokolow, a cionista világszervezet és a Jewish Agency elnöke Bécsben töltött néhány napot. Október 16-án Sokolow fogadta az osztrák napilapok munkatársait, a zsidó sajtó képviselőit és a külföldi újságírókat, akik előtt rövid expozé tartott a zsidóság aktuális kérdéseiről.

Németországnak a Népszövetségből való kilépése — mondotta Szokolow — alkalmas arra, hogy a német zsidók érdekében megindított nemzetközi akció megkönnyíthessék. Mindaddig, amíg Németország képviselői helyet foglaltak a Népszövetség tanácsában, a kormányok, így Anglia kormánya is, a zsidókérdést csak nagyon óvatosan tárgyalhatták. Nem tartották ugyanis kívánatosnak, hogy elkedvetlenítsék Németországot és okot adjanak neki arra, hogy a zsidók miatt kilépjen a Népszövetségből. Most azonban, hogy Németország más ügy alatti lépései ki, a hatalmaknak könnyű lesz meggyőzni Németországot arról, hogy a német állam és a német nép érdeke, hogy a zsidókkal szemben megváltoztassa politikáját és visszaadja a zsidó polgároknak elrabolt jogait. A cionista szervezet együtt dolgozik a többi nagy zsidó testülettel azon, hogy Németországot zsidó politikájának megváltoztatására bírja.

Am akár eredményesek lesznek ezek a fáradozások, akár kudarcra végződnek, akár nem, egy bizonyos: a zsidók igyekezni fognak azon, hogy Palesztina felé fordítsák a világ zsidóságának az a nagy és el nem hátrható feladata van, hogy a cionista világszervezetet abba a finandális helyzetbe hozza, amely lehetővé teszi a német zsidó menekülőknek Palesztinában való elhelyezését. A menekülőknek különböző országokba való beszállítása nem mindenütt kívánatos, néhány országban az új emigráció nyugtalanságot kelt, főleg a gazdasági krízis miatt. Eljött annak az ideje, hogy a zsidó nép most már jövőjére gondoljon és arra, hogy minden erejét Palesztina ujjáépítésére koncentrálja. Eljött az ideje, hogy az épülő zsidó otthonnak módjában álljon a zsidó nyomort enyhíteni. Ha a zsidók a múltban előrelátóbbak lettek volna és jobban előkészítették volna a nemzeti otthon ujjáépítését, akkor Palesztina ma nemcsak a németországi menekülteket, hanem még az onfelül is sok bevándorlót fogadhatna be. Újra a zsidó néphez apelálunk, — nemcsak a cionistákhoz, hanem minden zsidóhoz, — és arra kérem őket, cselekedjenek! De a külföldhöz is fordulok támogatásért, hisz tudjuk, hogy az ő szimpátiájuk nélkül nem tudjuk művészetet teljesíteni. Meg kell politikai munkánkat erősíteni a német zsidók védelmére és Palesztina ujjáépítése érdekében.

Arra kérem a sajtót, támogasson bennünket egy új vállalkozásunkban. Dr. Chaim Arlosoroff nevére új kolonizációs alapot létesítettünk. A tragikus körülmények között elhunyt zsidó vezető hatalmas talentum és kimagasló jellem volt, mártírja a cionista ügynek. Az egész zsi-

dó világhoz több mint 16 ezer fontsterlinget adtak össze az alaphoz. Már kijelöltük a földeket, amelyeken kolonizálni akarunk és van rá lehetőség, hogy palesztinai földbirtokainkat megnagyobbítsuk. Semmi a világon nem kinosabb számomra, mint a tudat, hogy korlátozott számban adhatunk csak ki certifikátokat,

## Öt év óta nem fizet világitási díjakat az állam

Világitási sztrájkra készülnek az állam ellen az ország villamostelepei

Cluj-Kolozsvár, október 30. A Bukarestben román és francia nyelven megjelenő Pénzügy és Ipar című szaklap legutóbbi száma cikket ír a közhatóságok villamos áram tartozásairól. Az állami hivatalok nem fizetik a világitási célokra használt villamos energiát, azon a címen, hogy a költségvetésben nincs elegendő előirányzat. A magán kezelésben lévő villamossági részvénytársaságok természetesen ennek ellenére, mint aktívumot kezelik az állami tartozásokat, melyek évről-évre növekednek, olyképpen, hogy öt év alatt horribilis összegre emelkedtek az állam „világitási” adósságai. A szaklap statisztikája szerint az adósságok összege a következő:

**Jön a SELECT MOZGÓBA**  
**EXTÁZIS**  
Erofika! Szerelem! Szenzáció!

holott az igénylők száma egyre gyarapodik. Az új kolonizációnak nagy perspektívái nyílnak és a Németországból Palesztinába özönlő fiatalságnak a legújabb ujjáépítési elemeket kapjuk. Szokolow ezekkel a szavakkal zárta előadását: — Minden attól függ, sikerül-e majd egyesíteni a zsidó népet a nagy műben. Sikerül-e majd a zsidó emancipáció védelmére és Palesztina ujjáépítésének művét keresztülvinni.

## Színházi mozaik

Mielőtt a darabot ismertetnénk, pár kritikai szót a dírekeio felé! Általános a panasz, ugyanis a nyolcórás kezdés miatt, Aki színházba megy, vacsorázni, átöltözött, megmosakodott: akár megjelenni. Mindez igénybe vesz egy, vagy mástól órát, Kereskedő és iparos és tisztviselő, aki köznapokon is színházba mehet, hét órák fejébe be munkáját. Legtöbbször vajamivel később, Ha tehát pontos akar lenni, akkor sebtiben, izgalmak között tud csak felkészülni a színházra.

Általános ez a panasz. Ezért iktatjuk ide, a kritika élére és kérjük az igazgató urakat, hogy fél kilenc órák kezdjék meg az előadást. Minthogy nincs mozi és a terem ki van szellőztetve, át van fűtve, a pontos kezdésnek ekkor sincs semmi akadály. A közönség, a pénztár és a jétek érdekében való tehát, hogy a kezdés időpontján változtassanak.

Most pedig a darabról. A darab háromfelvonásos vígjáték. Címe: Magdát kocsapják, szerzője: Kádár Miklós, aki banktisztviselő Nagyváradon és ügyvéd-szik nemcsak üzletileg, hanem színjátszási is ismeri a kereskedelmet. Könnyedén megkomponált színmű, nevetető, fordulatos jelenetekkel. Arra nagyon is alkalmas, hogy kellemesen szórakoztasson. Csupa tróvizitot alak, az egész egy szélesre és hosszúra torzító tükör. Szó angolaj valóságstüszenség, és sok jó alkalom a színészek számára.

A címszerepét F. Bárdi Teréz játszotta. Ő volt Magda. Tuláradó temperamentummal játszott és jó humorral. Keres Iona volt a tanárnő, a darabban is így hívták. Szögletes, de nem elrajzolt figurát adott és kómkumában erősen feléledt az agszüzek tragikumai. Több páas alakítása többször nyíltázi ni, Pában visszhangzott, Vass Piri jó fejlődésének adta tanuélet a pajkos iskoláslány szerepében. Mészáros Béla egy angol alakított, közvelemlő, kedvesen, izgen. A kisebb szereplők között egy dési fiatal lány tűnt fel: Vékony Terka. Intelligens, kellemes organum, fúrge kis ördög bizonyára nagyot fog nőni. Kisebbszerepelt csztottak Miklóssy Margitira, Benes Ilonára, Minalkó Gizire és Tompa Pufira. Kjtünők voltak mint mindenkor. Rajnai Sándor egy fiatal tisztviselő szerepében snedíg volt és egyben pompásan egyggyü.

A darab jól pergett, nem volt zökkenő. Remélhető, hogy még jó néhányszor adni fogják.

Vasárnap este Lipinskáját hallgatta jó félház. Lelkesen, szeretettel, a varázslatos kicsi vörös zsidónót olyan szívesen fogadták, mint egy tavaly óta nem látott testvért. Nem változott. A műsora is alig. De boldogan tapsoltak neki, mert a fájbor, amit hozott új erővel és új színekkel gazdagodott. Kár, hogy a műsorában olyan is volt, aminek az élethez nincsen kapcsolata, mint amilyen a csaszári időkből származó német stancák. És azt is sajnálni lehet, hogy a gazdag jiddis kabarékészletből éppen a legesélyteltebbet énekelte. Was dos Meidele will — olyan dal, amit már altatónak se nagyon használnak. De ahogy előadták abban benne volt a zsidó népi éneknek minden búbája, minden „támja”.

Dela Lipinskája asszony egyébként — mint azt egy bécsi távirat közli — januárban Bécsben el fogja játszani első filmszerepét. Orosz témája van a darabnak és a művész egy, a forradalmakban lecsuszott polgárnót fog alakítani.

Értesítettük a színház igazgatóját a közönségnek az előadások kezdetére vonatkozó kívánságairól. Az eredmény már megjött. Ezentúl naponta az előadásokat fél kilenckor kezdjük. (sz. i.)

**„OLLA”**  
GUM...  
a legjobb védő fertőző betegségek ellen

## Emelkedett a lej értéktudete

A Banca Nationala októberi kimutatása azt igazolja, hogy az ország a transzfermatorium életbeléptetése nélkül sem tudta volna fizetni a külföldi adósságokat

Bucuresti-Bukarest, október 30. (Az Uj Kelet tud.) A közgazdasági közvélemény érdeklődéssel várta a Banca Nationala október 14-i kimutatását, amelyet szombaton tett közzé a Nemzeti Bank. A kimutatás ugyanis szeptember és október hónapok adatait tartalmazza, vagyis a legelőkeltebb kiviteli tevékenység idejének krónikáját. Ilyenkor szokott megduzzadni a Banca Nationala devizaszámlája azokkal a követelésekkel, amelyeket exportőrök a külföldi piacokon szereznek. A külföldi követelések számának növekedése annál inkább várható volt az idén, mert minden fizetési eszköz a Banca Nationala rendelkezésére áll.

A kimutatás azonban általános meglepetésre nem mutatja a devizakészletek emelkedését. Az október elején megjelölt kimutatás 5 millió 360 ezer lej értékű devizát tüntetett fel, míg az október közepéről szóló kimutatás 414 millió 350 ezer lejértékű devizáról számol be.

Ezek a számok az ország exportjának esését mutatják. A kivitel legerősebb szelzónja sem növelte a jegybank devizakészletét, annak ellenére, hogy a külföldi áru

csere révén hetenként átlag 250—300 millió devizaforralom bonyolodik le a Banca Nationala kliringpénztárában.

A kimutatás többi számlái is várakozáson alul maradtak. A lej fedezeti arányai 33,99 százalékról 34,38 százalékra, a teljes fedezeti arány pedig 35,77 százalékról 35,83 százalékra emelkedett. Ez az emelkedés azonban a bankműveletek stagnálása miatt jött létre. A többi számlák azt mutatják, hogy a jegybank nem növelheti angagementjeit anélkül, hogy pénzünk fedezeti arányát ne rontsa. A lej árfolyam értékének magasra tartása hozta magával különben azt, hogy a Banca Nationalának annyira vigyáznia kell a fedezeti arány fenntartására. Így még abból a pénzből sem folyósíthat szabadon, amit a gabonavásárlás céljára félretettek. Ezekre az intervenció vásárlásokra csak igen kis összegeket folyósítottak eddig.

A Banca Nationala kimutatásainak adataiból különben az is kitűnik, hogy a jegybank akkor sem tudta teljesíteni a külföldi adósságok törlesztését, ha történetesen a kormány azt meg nem szünteti.

## UJ KÖNYVEK

- Zarek Ottó: Vágyak vására Lei 90
- Lewis Sinclair: Szegény lány pénzt keres Lei 57
- Hurst: Asszony a vonaton Lei 57
- Lawrance: Lady Charletterley és kedvese Lei 90
- Pitigriini: Kokain Lei 60
- Sinclair Upton: Hajsza a pénz után Lei 60
- Bromfield: Huszonnégy óra Lei 60
- Molnár Ferenc: Zenélő angyal Lei 90
- Prevost Marcell: Akit az asszonyok szeretnek Lei 60
- Kellermann: Az olajváros (Erdeleyben játszódik) Lei 90
- Wurfel: Barbara Lei 90
- Fallada: Mi lesz veled emberke Lei 90
- Mind hófehér papíron, egészvászonkötésben.

**LEPAGE** nál Cluj  
Post-in utárvétél. Kérjen jegyzéket.

**Könyvet ne vásároljon,**  
amíg meggyőződést nem szerez arról, hogy modern újdonságok és régi használt művek lezjutányosabb beszerzési forrása a

**CULTURA**  
könyvkereskedés és antikvárium Cluj, Str. Memorandului (Unió ueca) 4. Bejárat a kapu alatt és hátul az udvarban.

**A legmagasabb árban veszünk**  
jó állapotban levő egyes könyveket és egész könyvtárakat. Régi könyveit újdonságokra cseréljük át.

## Készül a Maniu

# Pop egyen

Cluj-Kolozsvár, október 30. (Kelet tud.) Popoviciu Maniu miniszter badacsonyi látogatásra Bécsbe utazott. Maniu terbe állította a Maniut, mint vasárnap sztrájk, kolozsvári politikai tudták, hogy Popoviciu látogatásának kérdésében társulni, akit állítólag az egyéni befolyásával a Patria és Tipografii részvényesei engedjék biztosító paketjüket a Raszpártna

Amint az Uj Kelet a Maniu hívei vagy nem hívei történet Badacsonyban akarták elárulni, mert a kérdésben senki nem szólni az újságíróknak, a többi verziók kezdte lozsváron, melyek valóban jelentőségű eseményről szert

Popoviciu a Maniunál a galafának néhány órája ajánlatot tett a tárgyalásra Jere Vajda és Maniu Popoviciu arra kérte Maniunhoz hozzá egy Vajda cseréhez, mely Conopon, Pop Cicio Is történe meg.

Maniu Ezt az ajánlatot — a sal kezelendő verziók szígen udvarias formában a leghatározottabban Maniu állítólag kifejezést elvileg nem látja akad cserének, de jelenlegi ellett nem tudja meghatározni amikor ez a tárgyalás Ezidőszerint — mondott — nincs ideje Aradra tudja azt sem, hogy a kkor tud magának néhány tani.

Aki ismeri Maniu jelését, azt tisztában van nju részéről a legkategorás volt, ami annál feltbukaresti sajtó egyrésze Vajda—Maniu közeledéséről ír és ennek jelét látja Maniu-csoport a parlamtámogatni fogja a kormányban a sehol meg nem erhinni lehet, egy Maniu u visszautasítása azt is bukaresti sajtónak ezek lemelek meg a valóságban

Az Uj Kelet munkatágetést folytatott Maniu több hívével és rokonával badacsonyi tartózkodása ideje volt a lemondott pá politikus, aki a parlamentős szerepet játszott hogy ezzel a nyilatkozatneve a nyilvánosság elő

Az utóbbi napokban hírek azért érdekelnek, azokból —gyetlen egy s valószínűleg, Igaz az, hogy vényelői igen tekintély Maniucsoport köré csokusok birtokában, ezek a ban már a részvénytársasakor a pártta ruhájogukat. Ez az obligo fennáll ma is és ha a olyanok, akik a részvénykai célokra akarták v szemben találtak volna régi kötelezettséggel, ammai megváltozott pártv sem szabad.

Hogy Popoviciu Maniu Patria kérdésében tárgyal, arról en nem tudok hatok, mert Maniu nem kem, Popoviciu és Mani szelgettek, Popoviciu látási látogatást kívánt enál,

Olyan verziók kerdoztuk — hogy Maniun ténő megbeszélésre tett Popoviciu.

Készül a Maniu-csoport új napilapja

# Pop-Csicsó birtokán találkoznak egymással Maniu és Vaida?

Ellentétes hírek Popovicu badacsonyi látogatásáról. Nyilatkozik a volt minisztereinek egyik belső munkatársa

Cluj-Kolozsvár, október 30. (Az Uj Kelet tud.) Popovicu Mihály igazságügy-miniszter badacsonyi látogatása újra előtérbe állította a Maniu-Vaida ellentéteket. Mint vasárnap számunkban megírtuk, kolozsvári politikai körökben úgy tudták, hogy Popovicu a Patria birtoklásának kérdésében tárgyalt volna Maniuvval, akít állítólag arra kért, egyéni befolyásával hasson oda, hogy a Patria és Tipografia; Natiójala részvényesei engedjék át majoritást biztosító paketjüket a nemzeti pártvezetőknek.

Amint az Uj Kelet azt már megírta, Maniu hívei vagy nem tudták, hogy mi történt Badacsonyan vagy pedig nem akarták elárulni, mert felvilágosításokkal a kérdésben senki nem volt hajlandó szolgálni az újságíróknak. Vasárnap aztán újabb verziók kezdtek keringeni Kolozsváron, melyek valóban szenzációs jelentőségű eseményről beszéltek. Ezek szerint

Popovicu a Maniunál történt látogatásának néhány órája alatt konkrét ajánlatot tett a tárgyalások felvételeire Vaida és Maniu között.

Popovicu arra kérte Maniut, hogy járuljon hozzá egy Vaidával való eszmecserehez, mely

Conopon, Pop Cicio István birtokán történe meg.

Maniunak nincs ideje

Ezt az ajánlatot — a kellő fenntartással kezelendő verziók szerint — Maniu igen udvarias formában ugyan, de

a leghatározottabban elutasította.

Maniu állítólag kifejezésre juttatta, hogy elvileg nem látja akadályát az eszmecserenek, de jelenlegi elfoglaltsága mellett nem tudja meghatározni azt az időt, amikor ez a tárgyalás megtörténhetik. Ezzel szemben — mondotta volna Maniu — nincs ideje Aradra utazni és nem tudja azt sem, hogy a közeljövőben mikor tud magának néhány napot kiszakítani.

Aki ismeri Maniu jelenlegi elfoglaltságát, azt tisztában van vele, hogy a Maniu részéről a legkategorikusabb elutasítás volt, ami annál feltűnőbb, mert a bukaresti sajtó egyrésze napok óta a Vaida-Maniu közeledésének lehetőségéről ír és ennek jelét látja abban, hogy a Maniu-csoport a parlamentben állítólag támogatni fogja a kormányt. Amennyiben a sehol meg nem erősített verzióknak hiszni lehet, úgy Maniu udvarias formájú visszautasítása azt is jelenti, hogy a bukaresti sajtónak ezek a hírei sem felelnek meg a valóságnak.

Az Uj Kelet munkatársa ma beszélgetést folytatott Maniu egyik legbensőbb hívével és rokonával, aki Popovicu badacsonyi tartózkodása alatt éppen vendége volt a lemondott pártelnöknek. Ez a politikai, aki a parlamenti életben is jelentős szerepet játszott, nem kívánja, hogy ezzel a nyilatkozattal kapcsolatosan neve a nyilvánosság előtt szerepeljen.

Az utóbbi napokban szárnyrakelt hírek azért érdekelnek bennünket, mert azokból egyetlen egy sem felelt meg a valóságnak. Igaz az, hogy a Patria részvényesek igen tekintélyes pakett van a Maniu-csoport köré csoportosult politikai birtokában, ezek a politikai azonban már a részvénytársaság megalakulásakor a pártta ruházták át minden jogukat. Ez az obligó mindenképpen fennáll ma is és ha akadtak volna olyanok, akik a részvénytöbbséget politikai célokra akarták volna felhasználni, szemben találtak volna magukat ezzel a régi kötelezettséggel, amely átágná a mai megváltozott pártviszonyok mellett sem szabad.

Hogy Popovicu Mihály pénteken a Patria kérdésében tárgyalt volna Maniuvval, arról én nem tudok, de nem is tudhatok, mert Maniu nem mondta meg nekem. Popovicu és Maniu rövid ideig beszélgettek, Popovicu láthatólag udvariasági látogatást kívánt csak tenni Maniunál.

Olyan verziók keringenek — mondtuk — hogy Maniunak Conopon történő megbeszélésre tett volna ajánlatot. Popovicu.

— Én erről sem tudok — mondotta informátorunk — bár egész idő alatt Maniunál tartózkodtam. Ez a hír egyébként igen érdekes, de nem igaz, ilyen ajánlatot Popovicu nem tett Maniunak. Popovicu és Maniu között bizonyára eszmecsere is folyt le.

egészen valószínű, hogy politikáról beszélgettek, de semmiesetre sem olyan formában, a hogy a hírek számyrakeltek.

A Maniu csoport további magatartására vonatkozólag a következőt mondotta informátorunk:

— A szovátai értekezlet óta semmi változás nem történt, mely indokolttá tenné, hogy

csoportunk megváltoztassa eddigi ma

gatartását.

Rövidesen a szervezés alatt álló új sajtóorganum,

a „Románia Nouă“ hasábjain láthatja majd a közvélemény a csoport munkáját.

A lapengedély iránti kérés már a kolozsvári városházán fekszik, a lap főszerkesztője, dr. Boila Zahariás pedig megkezdte a szervezést egy Kolozsváron, mint a vidéken. A közeledési hírekről, a kormányt támogató parlamenti munkásságról sem mi nem igaz, ezeket a híreket tendenciózusan helyezik el egyes lapoknál.

Ennyit mond a Maniu párti politikus. Ezek után különösképpen érdekel a kérdés: miről tárgyalt tehát Popovicu Sándor Maniu Gyulával?

## Siancu kapitány mellett tüntettek Kolozsváron a mócok

Memorandum a királyhoz és Vaida minisztereinkhöz

Cluj-Kolozsvár, október 30. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap délelőtt 10 órakor a Select mozgóban tartotta meg a „Frăția Crucii“ szervezet nagyszabásúnak beharangozott gyűlését a mőckérdésben. A gyűlésre néhány csoport banffyhunyad környéki mőc jött be, a termet a kolozsvári egyetem diákjai töltötték meg. Gheorghie Sion nyitotta meg a gyűlést, Cristea ügyvéd, Virgil Sortan Buia egyetemi hallgató, a Petru Maior diákegyetem elnöke Bol és egyetemi hallgató tartottak beszédeket. A legutolsó szónok volt Emil Siancu kapitány, aki mellett a terem közönsége lelkesen tüntetett.

A szónokok a mőcvidék nyomorával kezelték és felszólították a mőc pártiságból származó intellektuelleket, szervezzék meg a mőcök védelmére a társadalmat. Gyors segítségkérésre van szükség a válságos helyzetben élő mőcök felsegélyezésére. A gyűlésen határozati javaslatot fogadtak el, amelyet a királyhoz és Vaida minisztereinkhöz kíván eljuttatni a Kereszt Testvérisége vezetősége. A gyűlés ezután békésen szétoszlott. Elmaradt a katonai előírásokban bejelentett uccai felvonulás is.

Memorandum a királyhoz és Vaida minisztereinkhöz

Cluj-Kolozsvár, október 30. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap délelőtt 10 órakor a Select mozgóban tartotta meg a „Frăția Crucii“ szervezet nagyszabásúnak beharangozott gyűlését a mőckérdésben. A gyűlésre néhány csoport banffyhunyad környéki mőc jött be, a termet a kolozsvári egyetem diákjai töltötték meg. Gheorghie Sion nyitotta meg a gyűlést, Cristea ügyvéd, Virgil Sortan Buia egyetemi hallgató, a Petru Maior diákegyetem elnöke Bol és egyetemi hallgató tartottak beszédeket. A legutolsó szónok volt Emil Siancu kapitány, aki mellett a terem közönsége lelkesen tüntetett.

A szónokok a mőcvidék nyomorával kezelték és felszólították a mőc pártiságból származó intellektuelleket, szervezzék meg a mőcök védelmére a társadalmat. Gyors segítségkérésre van szükség a válságos helyzetben élő mőcök felsegélyezésére. A gyűlésen határozati javaslatot fogadtak el, amelyet a királyhoz és Vaida minisztereinkhöz kíván eljuttatni a Kereszt Testvérisége vezetősége. A gyűlés ezután békésen szétoszlott. Elmaradt a katonai előírásokban bejelentett uccai felvonulás is.

Memorandum a királyhoz és Vaida minisztereinkhöz

Cluj-Kolozsvár, október 30. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap délelőtt 10 órakor a Select mozgóban tartotta meg a „Frăția Crucii“ szervezet nagyszabásúnak beharangozott gyűlését a mőckérdésben. A gyűlésre néhány csoport banffyhunyad környéki mőc jött be, a termet a kolozsvári egyetem diákjai töltötték meg. Gheorghie Sion nyitotta meg a gyűlést, Cristea ügyvéd, Virgil Sortan Buia egyetemi hallgató, a Petru Maior diákegyetem elnöke Bol és egyetemi hallgató tartottak beszédeket. A legutolsó szónok volt Emil Siancu kapitány, aki mellett a terem közönsége lelkesen tüntetett.

Memorandum a királyhoz és Vaida minisztereinkhöz

Cluj-Kolozsvár, október 30. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap délelőtt 10 órakor a Select mozgóban tartotta meg a „Frăția Crucii“ szervezet nagyszabásúnak beharangozott gyűlését a mőckérdésben. A gyűlésre néhány csoport banffyhunyad környéki mőc jött be, a termet a kolozsvári egyetem diákjai töltötték meg. Gheorghie Sion nyitotta meg a gyűlést, Cristea ügyvéd, Virgil Sortan Buia egyetemi hallgató, a Petru Maior diákegyetem elnöke Bol és egyetemi hallgató tartottak beszédeket. A legutolsó szónok volt Emil Siancu kapitány, aki mellett a terem közönsége lelkesen tüntetett.

Memorandum a királyhoz és Vaida minisztereinkhöz

Cluj-Kolozsvár, október 30. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap délelőtt 10 órakor a Select mozgóban tartotta meg a „Frăția Crucii“ szervezet nagyszabásúnak beharangozott gyűlését a mőckérdésben. A gyűlésre néhány csoport banffyhunyad környéki mőc jött be, a termet a kolozsvári egyetem diákjai töltötték meg. Gheorghie Sion nyitotta meg a gyűlést, Cristea ügyvéd, Virgil Sortan Buia egyetemi hallgató, a Petru Maior diákegyetem elnöke Bol és egyetemi hallgató tartottak beszédeket. A legutolsó szónok volt Emil Siancu kapitány, aki mellett a terem közönsége lelkesen tüntetett.

Memorandum a királyhoz és Vaida minisztereinkhöz

Cluj-Kolozsvár, október 30. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap délelőtt 10 órakor a Select mozgóban tartotta meg a „Frăția Crucii“ szervezet nagyszabásúnak beharangozott gyűlését a mőckérdésben. A gyűlésre néhány csoport banffyhunyad környéki mőc jött be, a termet a kolozsvári egyetem diákjai töltötték meg. Gheorghie Sion nyitotta meg a gyűlést, Cristea ügyvéd, Virgil Sortan Buia egyetemi hallgató, a Petru Maior diákegyetem elnöke Bol és egyetemi hallgató tartottak beszédeket. A legutolsó szónok volt Emil Siancu kapitány, aki mellett a terem közönsége lelkesen tüntetett.

Memorandum a királyhoz és Vaida minisztereinkhöz

Cluj-Kolozsvár, október 30. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap délelőtt 10 órakor a Select mozgóban tartotta meg a „Frăția Crucii“ szervezet nagyszabásúnak beharangozott gyűlését a mőckérdésben. A gyűlésre néhány csoport banffyhunyad környéki mőc jött be, a termet a kolozsvári egyetem diákjai töltötték meg. Gheorghie Sion nyitotta meg a gyűlést, Cristea ügyvéd, Virgil Sortan Buia egyetemi hallgató, a Petru Maior diákegyetem elnöke Bol és egyetemi hallgató tartottak beszédeket. A legutolsó szónok volt Emil Siancu kapitány, aki mellett a terem közönsége lelkesen tüntetett.



val üdvözöltek. A kongresszuson határozati javaslatot fogadtak el, amely a euzizmus becsületes és törvényes uralmát követelte, a zsidó körösvosoknak azonnali elbocsátását, az összes zsidó trösztök megszüntetését és a zsidóknak az összes állami funkciókból való eltávolítását.

Október 29-én, vasárnap Romanban tartottak kongresszust a euzisták. Többhetes propaganda előzte meg ezt az összejövetelt. Euzista ágensek járták be keresztül-kasul a megyét, akik nagylelkűen osztogattak állásokat és ígérték földbirtokokat a parasztnak arra az esetre, ha majd euzisták hatalomra kerülnek.

Lámpavas

Az antiszemita liga annyira erősnek érzi magát, már utóbb, hogy erőteljes fenyegetésektől sem riad vissza. Az Apararea Nationala legutóbbi számában a demokratikus lapok ellen intéz éles kirohanást. „Az Adeverul és a Lupta zsidói — írja a euzista lap — ne reménykedjenek abban, hogy koncentrációs táborba fogunk kerülni. Ezeket a zsidókat fel fogjuk akasztani a Tiszti Kaszinó előtti lámpavasakra“.

Két érdekes dolgot tud meg az olvasó ebből a rövid idézetből. Az egyik az, hogy az internálótábor nemes intézményét készséggel lemajmolják a euzisták arra az esetre, hogy módjukban állana létrehozni. A másik pedig, hogy a bukaresti zsidó újságírók lámpavas vár. Cuza professzor csakugyan nem szerény az ígéretekben. Más kérdés azután, hogy ezeket az ígéreket realizálhatja-e?

## Mennyit ér a milliárdos ötven szerelmeslevele?

Newyork, október 30. A newyorki társaság egyik előkelő tagja, Mrs. Rhoda Tanner Doubleday házassági ígéret megszegése címén másfélmillió dolláros kártérítési pert indított Harold F. McCormick, a híres csikágói milliárdos gépgyáros ellen, akinek elvált feleségét, a lenygel származású és zenei ambícióktól fűtött Ganna Walskát az európai koncerttermek közönsége is jól ismeri.

Mrs. Doubleday ötven levelet csatolt keresetéhez. Ezeket a leveleket a milliárdos írta neki másfél éves barátságuk ideje alatt és valamennyiben jövendő terveikről beszél. A milliárdos ügyvédje ezzel szemben az asszonynak egyetlen levelet csatolta, amelyben az asszony így válaszol barátjának: „Számomra az újabb házasság elképzelhetetlen.“

## Szeressen butoraink

minőségéről információt vevőinktől!

Ezek címjegyzékét készséggel elküldjük!

## Székely & Réti

Butorgyár Rt.-től, Targu-Mures. Fiókok: Bucuresti — Brasov

## Megjelent Ch. N. Bialik

a legnagyobb élő héber költő történelmi szövege a zsidó néphez:

# Halacha és Agada

Dr. Kohányi Rezső magyar fordításában.

## Ára 10 lej

Megrendelhető az Aviva-Bariszia Nőszíutjánál Cluj, Calea Regele Ferdinand 32. (II. emelet)

BER 31.  
ció!  
zaik  
nénk, pár  
Altalános a  
ás kezdés  
vacsorázní,  
akar meg  
egy, vagy  
os és tiszt  
nházba me  
káját. Leg  
Ha tehát  
iben, izgal  
dni a szín  
rt iktatjuk  
az igazgató  
or kezdjék  
es mozi és  
van fűtve,  
es semmi  
tár és a já  
y a kezdés  
arab három  
lagdát k  
iklós, aki  
és ugylár  
szinjátszá  
et, Könyve  
nevetítő,  
nagyon is  
szórakoztas  
egész egy  
tükör. Szó  
sok jó alk  
Teréz járd  
adó temper  
morral. Kere  
darabban is  
en elrajzolt  
an erősen  
kuma, Pom  
szini tapon  
jó fejlődés  
kos iskolás  
ela egy an  
advesen, ize  
tt egy dési  
Terka, In  
fürgé kis  
óni. Kisebb  
Margittra,  
és Tompa  
nt minden  
tisztviselő  
gyben pom  
olt zökkenő,  
ányszor ad  
hallgatta jó  
a varázslan  
szívesen  
nem látott  
s alig. De  
a fajor.  
színekkel  
a műsorá  
az élethez  
ilyen a cs  
het stancák.  
y a gazdag  
pen a leg  
tos Meidele  
ltatónak se  
gy előadta  
épi éneknek  
ja“.  
gyéoként —  
közli — já  
atszani első  
n a darab  
orradalmak  
alakítani.  
gatóságát a  
zedetere vo  
Ezentul na  
enckor kez  
(sz. i.)  
legjobb  
ő fertőző  
tegségek  
ellen



Huszonöt arab és két palesztinai rendőr estek eddig áldozatul a zavargásoknak

# Palesztinában fokozatosan helyreáll a rend

**Az újabb nabluszi és jeruzsálemi zendüléseket elfojtotta az angol karhatalom. Letartóztatták az arab Exekutive több tagját**

## Palesztina főköormányzója nyugalomra inti az arab lakosságot

Jeruzsálem, október 30. (Az Uj Kelet tud.) A Palesztinából érkező legutolsó jelentések arról számolnak be, hogy a megerősített karhatalmi csapatoknak sikerült helyreállítani a rendet. A véres jaffai események nyomán itt-ott felbukkanó kisebb rendbontásoknak gyorsan vet véget a karhatalom közbelépése. Semmi kétség sem férhet ahhoz, hogy a zavargások tervszerűen készítették elő az arab vezetők. Az angol hatóságok a helyőrség megerősítésén kívül diplomáciai tárgyalásokkal is igyekeznek Palesztina békéjét biztosítani. Minden eshetőségre felkészülve, az angol kormány intervenciát a sziriai és hedzsászi hatóságoknál is, hogy az arab törzsek esetleges megmozdulásait megakadályozzák.

### Nyugodt a zsidó lakosság

A négy év előtti tapasztalatok okukra, az arabok kizárólag az angol karhatalomra összpontosították ezuttal támadásaikat. Kivételt ez alól csak Jeruzsálem képezett, ahol a esőselék néhány üzletet kirabolott. A zsidó lakosság méltóságteljes nyugalommal és minden eshetőségre felkészülve nézett az események elé. A zsidó munkásság védőszervezetei készenlétben voltak, közbelépésükre azonban ezideig nem volt szükség. Az angol kormány a palesztinai rendőrséget transzjordániai páncélautókkal szerelte fel. Szombaton este Egyiptomból megérkezett Jaffába az angol légi haderő hatodik bombavető rajza. Az egyiptomi garnizonok nélkülözhetetlen csapatait készenlétbe helyezték, hogy bármelyik pillanatban utnak indíthassák őket Palesztinába.

A palesztinai főköormányzó intézkedésére lépések történtek az irányban, hogy Szíriában és Transzjordániában megakadályozzák a Palesztinából kiküldött agitátorok izgatásait.

### A nabluszi börtön bevétele

Jeruzsálem, október 30. A nabluszi börtön arab tüntetők rohammal elfoglalták. Befegyverezve a kétségbeesetten védekező börtönőröket. Nem lehet tudni, hogy a nabluszi garnizonban tartózkodó angol katonák beavatkoztak-e a tüntetésbe. A jeruzsálemi hatóságok rendőrkülönítménye két irányítottak Jaffába és Hajfába. A kairói garnizon katonai repülőgépei állandóan startra készen állanak.

A zavargások folyamán egy a brit katonaság, mint a palesztinai rendőrség vége megőrizték hidegvérüket az arab provokációkkal szemben. A rendőrpáncélok kijelentette, hogy újabb rendbontásokra nem fog sor kerülni.

Tel-Aviv, október 30. A Jaffából elvonuló arab tömegek Tel-Aviv mellett haladtak át, de egyetlen támadó kísérlet sem történt a zsidó város ellen.

Péntekről szombatra virradó éjszaka Jeruzsálemben a felbőszült arabok megtámadták a rendőrség épületét. A karhatalom előbb gumibotokkal igyekezett rendet teremteni, majd amikor ez sem járt eredménnyel, sortűzet adott le az arabokra. Egy zendülő meghalt, sok megsebesült. Egy angol rendőrt tőrrel szurkálták és kettőt kifosztottak. A fosztogatók és a karhatalom között súlyos összecsapások voltak. A főuccán tüntető csoportokat sikerült gumibotokkal szétoszlatni.

### Arab letartóztatások

A jeruzsálemi események folyamán a képpen a rendőrség letartóztatta az arab exekutive több tagját, köztük Dsamal el Husseint és Jakob Husseint, az arab ifjúsági szervezetek vezetőit. Tegnap újabb tüntetéssel kísérleteztek a jeruzsálemi arabok. A damaszkuszi kapu elé vonultak fel, majd amikor egyre fenyegetőbb lett a tömeg magatartása a karhatalommal szemben, a rendőrség fegyverét használta a támadók ellen. Több sebesülés történt.

Hajfában is igen feszült az atmoszféra. A karhatalom egyelőre ura a helyzetnek

és megakadályoz minden megmozdulást.

Jeruzsálem, október 30. Palesztina főköormányzója magához kérte az arab vezetőket és ama kivánságának adott kifejezést, hogy igyekezzenek megnyugtatni a felizgatott tömegeket. Az arab sajtó továbbra is zavargásokra izgat. Egyes lapok azt hangoztatják, hogy amíg nem vesznek bosszút a harcban elesett áldozatokért, addig nem lehet szó a mozgalom

leszereléséről. Ezzel szemben a városi tömegek a hatóságok erélyes fellépésének hatása alatt feladták a további harcot.

Minden jel arra mutat, hogy a kormány sikerülni fog megfékeznie a zavargások továbbterjedését és a zendülések újabb kirobbanását.

A londoni Daily Express távirata szerint a palesztinai angol hatóságok utasítást küldtek Cyprusba aziránt, hogy két zsidó kivándorlókkal telt hajót egyelőre tartsanak vissza a sziget kikötőjében és csak akkor indítsák el, ha a rend már helyreállt Palesztinában.

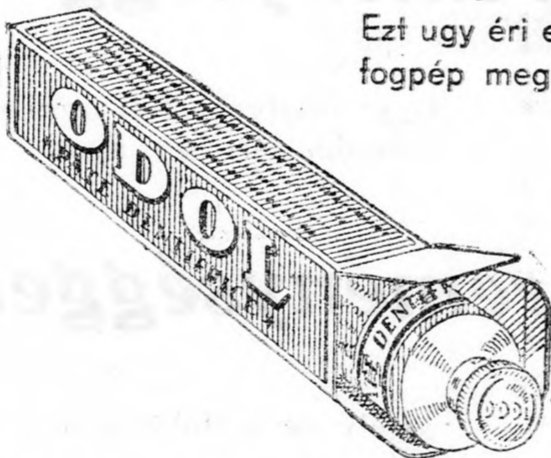
### Aldozati statisztika

Jeruzsálem, október 30. A legutóbbi zavargások áldozatainak pontos számát még mindig nem sikerült megállapítani. Hozzávetőleges becslés szerint két palesztinai rendőrt megöltek, míg tizennyolc angol katona és tizenöt palesztinai rendőr súlyosan megsebesült. Az arab tüntetők közül huszonötön haltak meg és százyolevanan megsebesültek. A sebesültek közül harminc arab állapota súlyos.



*A fogakat és szájjüveget meg kell szabadítani minden idegen anyagtól.*

Ezt úgy éri el, ha száját és fogait ODOL-fogpéppel ápolja. Az ODOL-fogpép megakadályozza a lerakódást a fogakra, a fogak szinesedését és a rossz szájizt. — Az



# ODOL

## FOGPÉP

nagymennyiségű kolloid alkotórészt tartalmaz és ezért alaposan megtisztítja a fogakat, megszabadítja őket mindenféle kellemetlen szagtól, festékanyagtól és tisztálanságtól.

## Az adórendszer gyökeres reformját készíti elő a Sarraut-kormány

Még nem döntöttek az új kormány parlamenti bemutatkozásának időpontja felől

## Egyre nagyobb mértékben vonja ki a külföld aranykészleteit Franciaországból

Párizs, október 30. Még nem döntöttek véglegesen afelől, mikor mutatkozik be a Sarraut-kormány a parlamentnek.

Valószínű, hogy a kamara a kormányprogram előterjesztése után közvetlenül nem fog nehézségeket okozni a kormánynak. A pénzügyi javaslatok csak később fognak kerülni a törvényhozás elé s akkor fog eldőlni a máris átmenetinek tekintett Sarraut-kormány sorsa is.

Egyébként gazdasági körökben a kereskedelmet sújtó adóterhek könnyítését várják Sarraut kormányától.

Biztosra veszik, hogy az új pénzügyi politika alapvető bázisa az adórendszer

gyökeres reformja lesz.

Hága, október 30. Az Allgemeen Handelsblad rámutat arra, hogy amennyiben a franciák a hivatalos nyilatkozatokkal ellentétben mégis rászánják magukat az aranyalapról való letérésre, a menekülő tőke számára igen nehéz volna új utakat találni, mert az aranystandard franciaországi bukásával az aranyblokkhoz tartozó összes államok valutái is veszedelembe jutnának. A lap szerint nem lehet semmitsem tudni, de annyi kétségtelen, hogy a Francia Bank 82 milliárd frank értékű aranykészletével a világ aranykészletének 28 százalékát tartja kezében.

Svájci pénzügyi körökben élénken kommentálják azokat a párizsi híreket, amelyek szerint a külföld az utóbbi napokban egyre nagyobb mértékben kimenekíti Franciaországból aranykészleteit. Kétségtelen, hogy a Banque de France aranykészlete néhány milliárdnyi aranycsökkenést is veszély nélkül ki fog bírni, de Párizst máris idegesíti a dolog.

— Csütörtökön este lesz a Haggibbor turistáinak teastje a City kávéházban. A zsidó turisták által ezidén rendezett teastélyek, — melyek az őszi ünnepek miatt szüneteltek — a legmelegebb siker jegyében zajlottak le. A hűvösebb idők beállta még aktuálisabbá tették ezen teastélyek rendezését, melyeknek hivatása a turista gárdának a téli átmeneti időszakban való összetartása és szórakoztatása. A legközelebbi teastély csütörtökön este 9 órai kezdettel a City kávéházban lesz. Nem lehet kétséges, hogy a csütörtöki teastélyen a turista gárdán kívül nagy számú vendég is lesz jelen, akiket ezuton is meghív a turistaszakosztály vezetősége.

**HIDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN**



## HIREK

### Royal Mozdó

Ma, hétfőn október 30-án folytatja diadalutját Kolozsvárt is, mint a legnagyobb világvárosokban a

### Mellékuca

Irene Dunne és John Boles brilliáns játékával.

Jön: Divat a szerelem, Renata Müller és Georg Alexander gyönyörű operettje.

— A bécsi amerikai követ két heti tanulmányutra indult Ausztriában. Bécsből jelentik: Earle bécsi amerikai követ két heti körutra indult Ausztriában, hogy személyes tapasztalatai alapján informálhassa kormányát az ausztriai helyzetről.

— Kis vaskereskedés egy elmebeteg nő nyomában. Londonból jelentik: Az amerikai Central Istip elmebetegében egy negyvenéves nő gyomrából a következő tárgyakat távolították el műtét után: 48 kiskanalat, 3 eszavart, 2 anyacsavart, 1 varrófürt, 1 írónyi és több nagy üvegdarabot. A beteg, akin soha nem látszott, hogy a „szokatlan étrend” nem válik egészségére, a műtét után felgyógyult.

— Papenek kezére került a berlini Ullstein. Bécsből jelentik: Berlin egyik legnagyobb újságkiadó vállalatának, az Ullstein cégnek tulajdonjogi viszonyaiban a legutóbbi napokban lényeges változás állott be. Az eddigi tulajdonosok, a vállalat többségét, eladták egy konzorciumnak, amelynek tagjai Papen alkancellár, Löwenstein herceg, a berlini katolikus akció vezetője és Fürstenberg herceg. Az új tulajdonosok az Ullstein-féle vállalat lapjaiból katolikus érdekeket támogató nagy újság- és könyvkiadóválatot fognak létesíteni.

— Eljegyzés. Barát Rezső textilgyáros Lugói, Stern Márk Budapest, jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— Cionista meeting Tenkén. Tudósítók jelentik: Tenke zsidósága vasárnap a zsidó iskola termében cionista meetinget tartott, amely alkalommal a városból távozó Timár Emil helyébe Weinberger Gézárt választották a cionista helyi csoport elnökének. A zsidó nemzeti szövetség körzeti központja képviselőiben Blum Zsigmond körzeti főtitkár bucsuztatta Timár Emil elnököt, akinek érdemű munkásságát méltatta, majd javaslatára egyhangúlag elnökké választották Weinberger Gézárt. Dr. Bárdos Imre a Keren Hejesszód körzet elnöke közel egyórás beszédében vázolta az újjáépítési mozgalom fontosságát. Rosenberg Manó és Wizo főtitkára ismertette a Wizo női egyesület mozgalmát, dr. Jeremiás Aranka a Jung Wizo elnöknőjének javaslatára nagy lelkesedéssel megalakították a Wizo tenkei csoportját.

### Énekeljen

Lepage-féle kottából. Kérjen ingyenes jegyzéket Lepage-tól Cluj—Kolozsvár.

— Szerelmi dráma öt emberhalállal. Párizsból jelentik: A Chartres melletti Soure községben öt emberhalált okozott egy szerelmi dráma. Az előzmények évek óta visszanyulnak: egy Brasides nevű földműves valamikor viszonyt kezdett egy sourei lánnyal, akitől két törvénytelen gyermeke született. Minthogy a lányt ennek ellenére sem akarták hozzáadni, elűzdosott. Három évvel ezelőtt megint visszatért, kis házat vett, újból közeledni próbált volt kedveséhez, de sem az, sem a szülei nem látták szívesen. Emiatt ugyalkeseredett, hogy inni kezdett. Bizonyára részeg volt tegnap is, amikor töltött fegyverrel lesbenállt és a mezőről hazatérő lányt a az upját agyonlőtte. Aztán volt kedvese tanyájára ment és ott agyonlőtte a lány anyját és hugát. Két kutya rátámadt: egy-egy lövés velük is végzett. Utána a gyilkos hazament, bucsulevelet írt. — „borzalmas, de így kellett történnie!” — és két gyermekre hagyta ötszáz franknyi vagyonkáját. A bucsulevélben egyébként azt is írja, hogy ha megtalálta volna a két törvénytelen gyereket, azokat is agyonlőtte volna. Ekkorra már esendőrök keresték és Brasides a szobájába bezárkózva háromszor mellbe lölte magát. Az utolsó golyó a szívét furta át és azonnal megölte.

## Svájcban és Franciaországban beállott a tél

Dühöngő viharok és óriási havazás Franciaország és Svájc egyes vidékein

Párizs, október 30. A bourbonnais-i Moulins környékén tíz órán át tartó hóvihár dühöngött. Több vasútvonalon hótorlaszok akadályozták a forgalmat. A hóréteg vastagságra eléri a harminc centimétert.

Franciaország északkeleti partvidéke mentén is hatalmas vihar dühöng. A parti hajózás teljesen megbénult s a nagy óceánjárók is esk késésekkel indulnak utra. A viharok jelentékenyek. Újabb jelentés szerint a nyugati partvidék mentén is vihar tombol. Vannes környékén két halálos áldozata van a viharoknak.

A Francia-Jurában is nagy havazások indultak meg. A hőmérő mindenütt mélyen a fagypontra esett. A havazásokkal egyidejűleg más természeti katasztrófa is történt Franciaországban. Basse-Alpes departementban Digne közelében hatalmas sziklaomlás miatt szünetel az országúton a forgalom. A helyreállítási munkálatok több napot fognak igénybe venni.

Bern, október 30. Graubünden kanton területén és a Berni Felvidéken erős havazás indult meg. A hóréteg vastagsága csaknem félméteres.

— Mellékuca. Amerikában ezer dolláros díjat tűztek ki arra a filmre, mely költői módon mutatja be a mai élet problémáinak egyikét. Az ezer dolláros díjat a Mellékuca című angol film nyerte, a melyet hatalmas erőfeszítések árán, a Royal mozgó költött le és amelynek Kolozsváron pénteken volt a bemutatója, mondanunk sem kell, hogy a legnagyobb siker mellett. Az embereket megalapította ez a technikában egészen kivételes, tartalmában drámai dinamikával tuffított film. A szereplők kitűnők és így előrelátó hatólag Kolozsváron is zsúfolt házak fogják végignézni a Mellékucaat.

— Ismét közöljük a DIANA sósorsos pályázatát november 5-iki számunkban. Nagy pénzdíjak.

— Gyomor nélkül élt kilenc évig egy kutya. Londonból jelentik: Az amerikai Evanstonban tizenkétéves korában kimúlt egy Ajax nevű kutya, melynek gyomrát kilenc évvel ezelőtt A. C. Ivy, az északnyugati egyetem tanára, kivágta annak bizonyítására, hogy a gyomor nem feltétlenül szükséges az élethez. Ajax egészségét és életerejét a műtét legkevesébe sem csökkentette.

— Zágrábban egy budapesti táncosnő kúgrott harmadik emeleti szállodai szobájából. Zágrábból jelentik: Kovács Énn Mariette budapesti táncosnő harmadik emeleti szállodai szobájából az uttestre vetette magát s összezuzott tagokkal terült el az aszfalton. Sérülései súlyosak, de nem életveszélyesek. A táncos két héten belül másodszor kísérelt meg öngyilkosságot. Allitóltag dugszázdag udvarlója ellopta minden pénzt s elhagyta Zágrábot, első ízben a táncosnő erreit vágta fel, de akkor idejében észrevették a kíséreltet.

— Mindent tud, mindent megmond a CLUJ-KOLOZSVÁRI KALAUZ ES CIMTAR. Ára 50 lej, Cimtár nélkül 30 lej.

— Lemondott a kínai pénzügyminiszter. Pekingből jelentik: A kormánytag el fogadta Szong kínai pénzügyminiszter visszalépését.

— Új offenzívára készülnek a franciák Marokkóban. Párizsból jelentik: Weygand tábornok, a nagyvezérkar főnöke Francia-Marokkóba érkezett a katonai helyzet tanulmányozására. Beavatott helyen új offenzívát várnak a déli kerületekben, mert ki akarják terjeszteni déli irányban a protektorátust.

# PHÖNIX

Életbiztosító Társaság

ALAPITTATOTT 1882. évben.

Teljesen befizetett alaptőke 4.000.000 osztr. schilling

1932. év végén:

Biztosítási állomány	2.685.748.380.—	szilling
Járadék	4.278.335.—	szilling
Díjbevétel	150.512.096.—	szilling
Biztonsági alapok	526.946.302.—	szilling

Központi igazgatóság: Wjen  
Romániai igazgatóság: Bucuresti, Piata Rosetti 4.  
Erdélyrészi igazgatóság: CLUJ, Str. N. Jorga 16.

A társaság működési területe: Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehszlovákia, Egyiptom, Franciaország, Görögország, Hollandia, Jugoszlávia, Lengyelország, Magyarország, Németország, Olaszország, Palesztina, Románia, Spanyolország, Tunisz, Törökország.

Gyermekek, járadék- és nyugdíjbiztosítás.

A legszebb ÚJÉVI ajándék a

## Phönix-kötvény

Mert ezzel

gondoskodik saját magáról, feleségéről és gyermekeiről, gyarapítja a Zsidó Földvásárló Alapot Palesztinában

## SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Kedd délután 4: Micky Maus kalandjai. (Gyermekek előadás 17 és 10 lejes hely árakkal.)

Kedd este fél kilenkor: Egy esők és más semmi.

Szerda fél kilenkor: Két árva (zenés életkép mérsékelt helyárakkal.)

Csütörtökön: Az ember a hid alatt előkészületei és zártkörű főpróbája miatt nincs előadás.

Pénteken este fél kilenkor: Ember a hid alatt. (Indig Ottó legújabb darabja. a szerző jelenlétében a budapesti Vigszin ház óriási sikerű műsordarabja.)

Szombat délután 4 órakor: Két árva. (Mérsékelt helyárakkal.) Este 9 órakor: Ember a hid alatt. (Másodszor.)

A Magyar Színház közleményei:

Pénteken: Indig Ottó új darabja. A kolozsvári Magyar Színház péntek estére tüzte ki Indig Ottó új darabjának bemutatóját. A színház meghívására maga az illusztris szerző is megérkezett már Kolozsvárra, hogy a pesti bemutató tanulmányait első kézből adja át Kádár Imrénének, aki a darabot Kolozsváron rendezi. Csak természetesen, hogy a színház teljes együttesét sorompóba állítja s egészen pazar kiállításban hozza ki az ujdonságot amelynek pesti sikere még a Torozskói menyasszony sikerével is vetekedik. A női főszerepet Erényi Böske játssza, a vezető férfi szerepben pedig ez évben először lép fel a színház fiatal szerelmes színésze, Kovács György.

Az esti előadások keddtől félkilenkor kezdődnek. A közönség köréből tömegesen érkeztek levelek a színház igazgatóságához, az előadások korai kezdését panaszolva. Ezért keddtől kezdve az előadások félkilenkor, szombaton este kivételesen kilenkor kezdődnek, a legszigorubb pontossággal.

Micky Maus kalandjai. Kedden délután gyermek előadásban kerül 10 és 17 lejes helyárak mellett színt ez a kedves zéres táncos és énekes gyermekdarab elsőrangú szereposztásban. Este fél 9 órakor az Egy esők és más semmi operettnek lesz a nyolcadik előadása.

Két árva minden szentek napján. Teljesen új szereposztásban és új scenirozásal és a Hetényi Elemér rendezésében szerdán este fél 9 órakor újítja fel a színház a Két árva című zenés életképet a legkiválóbb szereposztásban, mérsékelt helyárak mellett. A legdrágább jegy 30 lej a legolcsóbb 8 lej.

A „Kék madár” társulat J. Jushny vezetésével. Nagy szenzációja lesz a jövő hét végén a Magyar Színháznak. A világ hírhű Kék madár társulat vezetője J. Jushny, a kiváló művész. Ugyanez a társulat már vendégszerepelt nálunk 1929-ben rövid ideig s akkor olyan osztatlan nagy sikert aratott, amelyre alig volt példa a színház történetében. A társulat az elmúlt négy estendő alatt bejárta a világot s vendégszerepelt a világ minden nagy városának színpadán. London, Párizs, Newyork, Csikágó, Bécs, Budapest, Bukarest és a több nagy világvárosok után, most hozzánk érkezik a társulat, amely 30 tagból áll és saját díszlet és ruhatárával bizonyára feledhetetlen sikert fog aratni.

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Szerda: Evangelimann.

Péntek: Madarász.

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Kedd 3, 5, 7 és 9 órakor:

Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor:

Sherloch Holmes utolsó kalandjai. Rendkívül izgalmas film, főszerepekben: Clive Brook és Miriam Hopkins

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA

Ma, kedden 3, 5, 7 és 9 órakor:

Mellékuca. Fanny Hurst örökbecsű regénye, főszerepekben: Irene Dunne, John Boles. Számozott jegyek.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Kedd 3, 5, és 9 órakor:

Szerda 5, 7 és 9 órakor:

Szeverin kapitány. Mélyen megrendítő film, főszerepekben: Louis Trenker, Várkonyi Mihály, Louise Ullrich.

# UJ KELET Legújabb hírek

## Károly és Boris királyok négy és félórán keresztül tárgyaltak egymással a Dunán

A két uralkodó ünnepélyes fogadtatása a giurgiui és ruszcsuki kikötőben. Négyszáz dobrozdjai bolgar elitét számára kért amnesztiát Boris király

Bucuresti-Bukarest, október 30. (Az Uj Kelet tud.) Ma délelőtt fényes ünnepi keretek között ment végbe Károly román és Boris bulgár király találkozója. Reggel hat órakor érkezett Giurgiuba a Károly királyt vivő királyi vonat. A Vajda miniszterelnök és Titulescu külügyminisztert szállító különvonat még az éj folyamán befutott a kikötő vasúti állomására, amelyet az alkalomból feldíszítettek és a román és bulgár nemzeti színekkel lobogóztak fel. Ezenfelül diadalkapu várta a vendégeket.

A giurgiui fogadtatás Délelőtt háromnegyed 10 órakor ágyúlövések jelezték, hogy a királyi vonatot a vasútállomásról beérkezett a kikötőbe. Itt Borici polgármester üdvözölte a vasúti kocsiból frissen leszálló uralkodót, a hagyományos kenyérral és sóval kínálva meg. A polgármester a következőket mondta.

— Giurgiu városa számára különös megtiszteltetés az hogy trónralépése óta első alkalommal üdvözölhetjük felségedet. A város nevében tisztelettel köszöntöm és igaz szívből mondom felségednek istenhozzádót.

Az uralkodó ezután szemlélet tartotta a díszszázad felett, majd felszállt a királyi jachtra. Néhány perc múlva újabb ágyúlövések jelentették a Cerna-Moretz (Fekete tenger) nevű bulgár jacht közeledését. Ugy a parton, mint a jachtot kísérő román és bulgár hajókon megszólaltak az ágyúk. Pontosan délelőtt 10 órakor a bulgár jacht megállt a giurgiui kikötőben, ahol a katonazene a bulgár királyi himnuszt játszta. Boris király átment a román királyi jacht fedélzetére, ahol a két uralkodó összeültek. Ezután mindketten paratraszálltak, ahol Borici giurgiui polgármester kenyérral és sóval kínálta meg a bulgár uralkodót, néhány keresztelén szóval üdvözölve. Vajda miniszterelnök, valamint Titulescu és Musanoff bulgár külügyminiszter kíséretében a két király felszállt a jachtra, amely ágyúudörgések és a tömeg lelkes éljenzése közepette a bulgár parton levő Ruszcsuk felé vette irányát.

A katonazenekar az egész idő alatt a Sumi Marica című bulgár himnuszt játszotta. A királyi jachtot román és bulgár hajók kísérték el a ruszcsuki partig, ahol a móló mentén mintegy 30-40 ezer ember sorakozott fel a két király fogadtatására. A bulgár katonazenekar rázendített a román himnusra. A kikötőben Pavlov ruszcsuki polgármester kenyérral és sóval fogadta Románia uralkodóját, akihez francia nyelven a következő beszédet intézte:

**Ünnepélyes Ruszcsukban**  
— Boldog vagyok, hogy felségedet ebben a városban üdvözölhetem, szíves istenhozzádót mondva. Felsőged látogatása emlékeztet nap lesz számunkra, mint ahogyan emlékeztet volt 31 évvel ezelőtt I. Károly király látogatása is. Nem lehet kétséges, hogy ez a látogatás hozzá fog járulni a két ország közötti barátságos kapcsolatok kimélyítéséhez.

A ruszcsuki fogadtatásnál jelen voltak Robeff bukaresti bulgár követ és Vasile Soieca szófiai román követ is. A két uralkodó ezután szemlélet tartott a díszszázad felett, majd kíséretükkel együtt elvgyültek a tömegben. A hivatalos protokoll néhány perere megszünt; a tömeg leirhatatlan lelkesedéssel ünnepelte körében a két királyt.

Rövid idő múltán a két uralkodó vissza tért a jachtra, amelynek fedélzetéről a miniszterekkel együtt még egyszer üdvözölték az éljenző tömeget. A királyi jacht 11 órakor elindult Nikopole felé, ahonnan délután fél 4-kor tért vissza előbb Ruszcsukba, onnan pedig Giurgiuba.

Bucuresti-Bukarest, október 30. A Cs. lendaruj fenntartással közli azt az értesülését, hogy a két király közötti találkozásnak főleg családi jellege volt.

A Lupta értesülése szerint a négy és

félóráig tartó megbeszélésen szőnyegre kerültek a királyi jacht fedélzetén a Romániát és Bulgariát érintő összes problémák. A megbeszéléseken, amelyek francia nyelven folytak, végig jelen volt a két ország külügyminisztere, valamint Vajda Sándor miniszterelnök. Különös figyelmet szenteltek a kisebbségi kérdéseknek, melynek során Boris király hathatósabb védelmet kért a Dobrudzsában élő bulgárok számára. Vajda miniszterelnök a román kormány nevében hivatalos látogatásra hívta meg Boris bulgár királyt, akik előreláthatólag a jövő év januárjában Bukarestbe jön. E látogatás alkalmával

logják részletesen megbeszélni azokat a kérdéseket, amelyek a dunai találkozás során felmerültek. Többek között román-bulgár vegyes bizottságot alakítanak, amely tárgyalni fogja a bulgár kormány azon kérését, hogy a Dobrudzsában politikai büncselekmények miatt zárva tartott mintegy négyszáz bulgárnak amnesztiát adjanak. Ugyancsak ezen vegyes bizottság hatáskörébe fog tartozni a két ország közötti gazdasági kapcsolatok kimélyítése a Románia és Bulgária közötti közlekedés feltételeinek megkönnyítése, végül pedig a balkáni Locarno megteremtésének problémája.

## A berlini Morgenpost különös kérdései a francia kormányhoz

Párizs, október 30. A Havas távirati iroda átvette a félhivatalos berlini Morgen Post egy sugalmazott cikkét, melynek keretében kérdéseket adnak fel Franciaországhoz a német-francia politika irányvonalait illetően.

A kérdések következők:

1. Hajlandó-e a francia kormány elismerni, hogy valóban nagy elhatározás kellett a nemzeti szocialista kormánynak Németország minden eddigénél nacionalisabb kormányának ahhoz, hogy kézfogást ajánljon fel Franciaországnak?  
2. Elismerik-e francia hivatalos körök, hogy a Hitler-kormány uralomra jutása óta valóban minden melléktől mellőzősével az őszinteség politikáját folytatta?  
3. Érthetőnek tartják-e, hogy nemzeti

szocialista Németországnak az adott helyzetben Genfben nem volt más lehetősége a megalázás elkerülésére, mint a leszerelési konferencia elhagyása és a kilépés a Népszövetségből?

4. Vajon a Németországgal szemben tanúsított francia merevség többet használ-e a világbékének és a francia-német viszonyoknak, mint a közvetlen tárgyalások céljából való tárgyalászatlanhoz ülés. Azaz a Németországgal, amely lemondott Elzász-Lotaringiáról és a revansról.

A párizsi lapok kommentár nélkül közlik a német kérdéseket, mindössze a Petit Parisien füzi hozzá, hogy a kérdések új német celszövést fejtenek magukban, amelynek célja Franciaországnak szövetséges részről való elválasztása.

## A kolozsvári egyetem rektora nyugalomra inti a diákságot

Ünnepélyes keretek között megnyit a kolozsvári egyetem új tanéve

Cluj-Kolozsvár, október 30. (Az Uj Kelet tud.) Hétfőn délelőtt ünnepélyes keretek között nyit meg a kolozsvári I. Ferdinánd Tudományegyetem 1933-34-es egyetemi éve. Az ünnepélyes alkalommal az egyetem aulájában egybegyűltek az összes professzorok és docensek, az összes számottevő társadalmi tényezők, a hatóságok képviselői és nagyszámu diák-hallgatók. Az ünnepélyt Stefánescu Goangă dr. rektor beszéde nyitotta meg, aki visszapillantást tett az egyetem elmúlt esztendőjére. Ismertette az egyetem szomorú anyagi helyzetét, mely ugy a diákságtól, mint a tanári kartól anyagi áldozatokat követelt. Az egyetemi tanárok, aki lelkükön viselik a költségvetési krízissel küzdő intézet sorsát, gyakran mondtak le fizetéseikről, hogy a laboratóriumi munkálataikban folyamatos-

sági hiány ne álljon be, a diákok pedig erejükön felül taxakkal járultak hozzá az egyetem fenntartásához.

Az elmúlt év kiemelkedő eseményei közül a rektor megemlítette az antiszemita zavargásokat is.

— Az elmúlt évben — mondotta a rektor — a diákságnak egy kis része mozgalmakat kezdeményezett, amelyek rövid időre megzavarták az egyetemi tanítás rendjét. Ennek a csoportnak agitációja okozta, hogy az egyetemi tanács kénytelen volt bezárni az egyetem orvosi fakultását és akkor nyitotta meg újra, amikor a diákság vezetői a rendet garantálták. Meg kell azonban állapítani, hogy a diákság komoly része távolmaradt ezek től a mozgalmaktól, amelyek végül is néhány erélyes szankcióval be is fejeződött.

## SZFAT AMENU

Héber nyelv tanulására alkalmas nyelvkönyv. Korlátolt mennyiségben kapható román és magyar fordításokkal is

az UJ KELET könyvosztályában

Ara 140 lej

Szállítjuk utánvétellel vagy az összeg és portóköltség (10 lej) előzetes beküldése mellett.

A rektor nagy hatást keltett beszéde végén nyugalomra intette és munkárhíva fel a diákságot. Ezután felköszöntötte Gr. Marinescu bukaresti egyetemi tanárt, akit ez alkalommal a kolozsvári egyetem honoris causa doktorává avattak. Marinescu doktori előadását tartotta meg ezután, majd bankettre ült össze az egyetem tanári kara. Délután hat órakor Marinescu a Román Operában Az asszony címmel tartott lebilincselő előadást, amelyet a közönség részéről igen nagy érdeklődéssel fogadtak.

## A liberálisok ultimátuma a királyhoz: november 15-ig követelik a hatalmat

Bucuresti-Bukarest, október 30. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Lupta értesülése szerint Averescu marsall ragaszkodik ahhoz, hogy párthívei sárgaingekbe öltözzenek. A marsall ugy véli, hogy az egyenruha viselése révén a rend inkább biztosítható lesz. Ezzel szemben Goga Octavian pártjának eraiovai ülésén kijelentette, hogy nem szándékozik sem hiltérizmust, sem fasizmust bevezetni Romániában.

Bucuresti-Bukarest, október 30. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Duca-féle liberális párt cämpulungi népgyűlésén Dinu Bratianu feltüntetéstől beszédet tartott, amelynek során ultimátumot intézett a kcorához, hogy november 15-ig adja át a hatalmat a liberálisoknak, ellenkező esetben a liberális párt kénytelen lesz a hatalmat erőszakkal megszerzeni.

A Lupta szerint egészen bizonyos, hogy Dinu Bratianu követelése nem fog teljesülni. Annál kevésbé teljesülhet a liberálisok kívánsága, ha uccai rendbontásokkal fenyegetőznek, mert ma napra nem lehet a hatalmat husz évvel ezelőtti módszerekkel megszerezni.

## Három ifjunktás a kolozsvári törvényszék előtt

A kolozsvári szociáldemokrata párt kolozsvári frakciója megbizta Weil Vilmos tizennyolc éves ifjunktást, hogy a vasárnap rendezendő gyűlésükre, meghívókat osszon szét a városban. Weil a szervezett Unio uccai helységében magához vett 40 db meghívót. Utközben találkozott Rosenberg Tiborral és Ciora Károlyval, akiknek szintén adott a meghívókból. A meghívók osztogatására figyelmes lett Pápai István hivatalnok, akit felbőszített, hogy a rőpécudla többek között a háboru és a fasizmus ellen tiltakozik. Figyelmeztette a közelben lévő rendőrszemet, akivel együtt felszólították a fiatalembereket, hogy a meghívókat adják át. Az ellenkező fiatalembereket bekisérték a rendőrségre. A törvényszék első szekciója ma tüzte ki tárgyalásra az ügyet. A bíróság kihallgatta a három fiatalembert, akik közül egyik sem haladta meg a tizenkilenc évét. Mind a hárman kijelentik, hogy nem érzik magukat bűnösnek. Rosenberg Tibor és Ciora Károly azzal védekeztek, hogy ők nem is osztottak meghívót, csak olvasták azt az egy példányt, amit Weiltől kaptak.

Kihallgatták a feljelentő Pápai Istvánt, aki elmondta azt, amire a meghívóból emlékezett. Felháborodva adta elő, hogy a rőpécudla tiltakozott a háboru és a fasizmus ellen.

— Na és maga talán háboru párti? — szakitja félbe a bíró, — mire a fiatalember hallgat. Az ügyész a Mărescu-Mironescu törvényre hivatkozva súlyos büntetést kér a vádlottakra, mert kommunista üzelmeik az államra felforgató hatással vannak. A védőbeszéd után a bíróság tanácskozára vonult vissza, de az ítéletet csak holnap délelőtt hirdetik ki.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása Cluj-Kolozsvár, Strada Barab. L. Pop (v. Brassai u.) 10. Telefon: 9-74.

Taxa postală  
plătițe in num.  
No. 224.713-929

Szerkesztés és kiadás  
tal.:  
lozs

da Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10. Telefon: 9-74.  
Havonta 110, negyedévre 400, egészévre 1200  
évre 600, egészévre 1200  
földre: Havonta 1, negyedévre 6, egészévre 10 do  
dofések díjszabás szerint  
KELET" az erdélyi és  
csidóság egyetlen napilap  
keink utányomásáért  
ráa megjelölésével együtt

Szvasztika a bank

Ausztriában a híltériskalmat nem mulasztanak gándát ne cs nájjanak. Kcsi város házára tüzték K. Azelőtt pedig mindenba kezük ügyébe került, rártikát.

Buresch, az osztrák p az osztrák Nemzeti Banlval egyetértően rendelték nek értelmében az ilyen telenek. A bank nem fogacszereli ezeket.

Ez a propaganda-alkalva sült el. Akjhez eljkeresztes papirpézn, nem áldani Hitlerrel és ausztrilAtkoznj fogják és utálugyan a kampószerkeszteszel, de a dolgok menet hogy velük nem fognak. És ez fogja végleg eliti

Mi az a szabotáz

Eddig csak annyit tudt nescu belügyminiszter és ságügyminiszter alakosak. Ugy megharagudtak, nyelvek szerint — nem is mással.

Es mindez azért, mert hatóságok szabotálják a gok eljárásait a szélsőségek ellen.

Nem értettük a dolgot. Hogyan? Hát ez is lehet. Hogy a bíróságok szabotseget és mindezt miniszter

Hisz az igazságügymin ügyminiszter is egyazon egyazon pártnak a tagjai. Es a pártnak program, program a kormány prog. Hogy férhet meg tehát ban, egy pártban, egy p minisztérium közötti szab. Most már tudjuk, hog söt azt is, hogyan történt latban.

Ime: A brassói rendőrség t nek és államrendészeti nek találta egy szász hitbujtató tevékenységét.

Letartóztatta, ügyészsé Annak rendje és módja Törvényszék elé került Csakhogy Hitler romá feltebbezett.

A Táblához. Es a táblán történt m tos művelét, melyet Miro niszter az igazságügyi h tázsanak" nevezett és am ragudott egymásra a két

A tábla, a magas tábl zött bíráival, a törvény tette, aztán megdiesérte, bíle diéta — további hor serkentette a derék hitler

A tábla, a magasabb tá. Es a táblai ügyész — viselője —, ki vádbeszéd nuszit zengett. . .

Most már értjük. Értjük Mironescut és Legfőképpen azt, hogy hat szabadon Románia t rista és szélsőséges anti

Offenziva Marokkó

Szegénylős ibolyaként, huzódva a világpolitikba beszámoló jelentések dz toz k egy híradás, mely tábornok, a francia had főnöke Marokkóba érke

Még pedig Francia M egy új, dél felé irányul mozdulatát készíti elő. Pár nap múlva tehát francia ágyúk, a gépfeg nái repülőgépek bombái